

ERDÉLYI LAJKA

3 Lei

Posta postala plátitá
Dlr. Gen.

T. „Otthon” Irók és
HUNGARIA, VII., Erzsébe

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
IV. évfolyam, 266 (1134) sz. * Péntek, 1935 december 13

Főmunkatárs:
dr Gyáriús Elemér

A pápa mindent elkövet Mussolininél s a Népszövetség katolikus államainál a békesség s a megtorlások enyhítése érdekében

Anglia politikát változtatott Olaszországgal szemben

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint a pápa a legutóbbi öt nap alatt két ízben küldte el bizalmasát Mussolinéhoz. Egyidőben lépéseket tett a Népszövetség katolikus államainál s mindent elkövet, hogy azokat mérsékletre bírja a megtorlások kérdésében.

Másik londoni jelentés jól értesült helyre hívatkozva arról szól, hogy az angol kormány huzódzik a megtorló intézkedések folytatásától, részben a földközi-tengeri hajóhada létszámának gyengesége, részben pedig amiatt, mert kilátástalannak látja a kőolajmegtorlás hatáson végrehajtását.

A párizsi Figaro ezzel kapcsolatban a következőket írja:

— Anglia azért változtatta meg politikáját Olaszországgal szemben, mert Roosevelt legutóbb arról értesítette, hogy nincs módjában végrehajtani az olajkiviteli tilalmat. Másrészt Szovjet-Oroszország és Románia is közölte, hogy számukra nagy nehézségeket jelentene a filalomhoz való csatlakozás az esetben, ha az Egyesült Államok nem tiltja el a kőolajkivitelt. Ehhez járult még az angol haditengerészetnek az az aggodalma, hogy hirtelen támadás esetén Franciaország nem támogatná az angol hajóhadat.

Az Oeuvre genfi jelentése szerint Laval azt

őhajtja, hogy a kőolajmegtorlást egyelőre távolabbi időpontra se tűzzék ki, Ezen viszont a kőolajtilalom távolabbi időpontjának kitérését kívánja.

A Népszövetség a négustól teszi függővé a béketervezet elfogadását (?)

Párizsból jelentik: A külképviseleti tárgyalások súlypontja Genfben helyeződött át. A kis államok tudják — vélekednek diplomáciai körökben — hogy az európai békét csak az olasz-angol együttműködés biztosíthatja és ezért óvakodnak attól, hogy azt ők rombolják le.

Genfben számítanak arra, hogy Mussolini elfogadja, a négus pedig visszautasítja a párizsi béketervezet. Azonban sem Anglia, sem Franciaország nem akar nyomást gyakorolni Abessziniára a tervezet elfogadására, hanem

ha a négus a tervet visszautasítja, azt a Népszövetség sem teszi magáévá.

A Times addisz-abebei levelezője szerint a császár csak az erőszaknak hajlandó engedni. Tigréből semmiesetre sem enged át egy talp-alatnyi földet sem; Ogadenből hajlandó lett volna kisebb területét átengedni, de most már ezt is visszavonta. A párizsi béketervezeten Abessziniának elárulását és a Népszövetség alapokmányának megsértését látja.

A bucuresti csehszlovák követség diszlakomát adott Titulescu tiszteletére

A lakomán Titulescu nagy beszédet mondott

Bucuresti. Saját tud. Szerdán diszlakoma volt a csehszlovák követségen Titulescu tiszteletére. A pezsgőnél Jean Seba követ mondott méltató beszédet Titulescuról, emlékeztetve Lloyd George szavaira, aki a béke katonájának nevezte a román külügyminisztert.

— A múlt és a legutóbbi események bizonyítják — mondotta Jean Seba — mennyire helytálló ez a megállapítás. A béke — folytatta a csehszlovák követ — nem változatlan és állandó valami. Olyan, mint a tűz, amelyet védeni kell szétlől, esőtől s amelyet fűtőanyaggal kell táplálni folytonosan. Es Titulescu állandó perjesztője és őrzője ennek a tűznek. Hol Genfben, hol pedig Itthon, a hazájában.

— Igaz ugyan, hogy most veszedelmes szelek fújnak e tűz körül, de Genfnek meg kell találnia a módját, hogy az ki ne aludjon. Most, midőn Titulescu ismét út előtt áll, hogy mint a kisantant és a Balkánszövetség szó-

vívője szolgálja a béke érdekeit, jó utazást és kedvező eredményeket kívánunk neki.

Titulescu így válaszolt:

— Csehszlovákia követének igaza van: a béke nem állandó valami. De hozzáteszem: a békét nem lehet egyedül biztosítani. Azért az én politikám mindig az volt, hogy magunk mellé helyezzem mindazokat, akik ugyanazon eszmétől hevítve, ugyanazt a harcot folytatják Európa békéjéért.

— A Kisantant, a Balkánszövetség, Franciaország és a Szovjet, amelyeknek képviselői most jelen vannak a csehszlovák követségen, hatalmas erőt képviselnek a béke szolgálatában. S ne felejtjük el, hogy aki Franciaországot mond, az Nagybritániát és Olaszországot is említi. Mi nem csinálunk kizárólagos politikát. Mi mindenkinek készek vagyunk kezet nyújtani, aki békét akar. Ez a mi erősségünk

A kartellek

(S. I.) — Külföldi lapban olvassuk a fel-tűnő hírt, hogy a lengyel kormány 35 kartellt feloszlattott. Az erélyes intézkedés gyors és üd-vös következményekkel járt. Néhány hét alatt 10—15 százalékkal estek az elsőrendű szükség-leti cikkek árai Lengyelországban.

Tauntságos tünetnek találjuk, hogy messze idegenben írt szaklapból tudjuk meg ezt a nevezetes eseményt. A lengyel kartellek feloszlátását ugyanis mindenképpen nevezetes eseménynek tartjuk a magunk szempontjából is. Először azért, mert nagy közgazdasági problémát állít az érdeklődés központjába. De amiatt is, mert az összes romániai népek könyörtelen kartellek uralma alatt élnek és e kíméletlen uralom ellen tulajdonképpen semmi sem történik. Erthető volna tehát, ha ez a lengyel intézkedés érdekelné a nyilvánosságot.

Nemcsak törvényhozási vagy kormányzati intézkedésekre gondolunk, amikor erről a semmiről beszélünk. A sajtó se nagyon firtatja ezt a nagyfontosságú kérdést, mely annyi sok embernek, oly széles társadalmi rétegeknek érdekeit érinti a legközelebről.

Sok gondot okoz ma a legkülönbözőbb köröknek a készülődő sajtótörvény. A politikai harc megindult a törvénytervezet burkolt és kevésbé burkolt szakaszai ellen.

Ez a harc bizonyára nem lesz egészen eredménytelen, hiszen minden romániai párt s minden itteni mozgalom tulajdonképpen egyformán érdekelt ebben az ügyben. Legalább is addig, míg a sajtónak szerep jut a közélet irányításában és a politikai gondolatok kialakításában.

Mi védi azonban a sajtó szabadságát és a toll tisztaságát a kartellek mértéktelen gazdasági befolyásával szemben, vagy, ha egészen nyíltan akarunk beszélni, — a pénze ellen?

Néha megszólal egy-egy kartell-ellenes hang a sajtóban.

A minap új lap indult Bucurestiben, mely nap-nap után foglalkozott a vas-kartell dolgaival. A heves személyes támadások mellett, melyek Ausehnit, Malaxa, Diamant és a többi érdekeltek ellen irányultak, sokkal érdekesebbek és tanulságosabbak voltak az adatok és számok, melyek ríktó képet festettek a vas-kartell hihetetlen nyereségéről, a vámvédelem példátlan hasznáról és arról a könyörtelen uralomról, mellyel ez a kartell többek között az erdélyi vas-kereskedésre — erre a tisztos, részben még ma is keresztény és magyar kenyérkereseti ágra — ránehezedik. Amikor a legérdekesebb volt ez a folytatásos leleplező közlemény, a lap egyszerre megszüntette megjelenését. Kis idő múlva ugyanazzal a szerkesztői gárdával, ugyanazokkal a politikai célokkal újra megindult, — a vas-kartell azonban nem támadja többet.

Ugyanígy foglalkoztatta a nyilvánosságot — néhány rövid napig — az élesztő-kartell ügye. Olyan rövid ideig tartott a vita, mely e kérdés körül folyt, hogy senkinek sem maradt ideje megjegyezni: miről is van tulajdonképpen szó s hol van a visszaélés, mely ellen fell kellene kelni?

Valamivel tovább volt szó a cement-kartell ügyéről. Egy-két cikket olvastunk arról, hogy Párizsban a cement vagonja 13.000 leinek felel meg, amikor ugyanez az anyag sokkal kedvezőbb termelési feltételek mellett a bucurestii piacon vasúti kocsiként — 26.885 leibe kerül.

RT a legjobbat **Wurst utódánál** kap Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 7/b
1 liter rizling **20, 16 lei** | Furmint **26, 32 lei**
Valódi ménesi vörös **36 lei**.

...ünk vissza, erről a kérdéstről a gazdasági és erkölcsi igazolása.

A kartellek elleni politikai és gazdasági harc tág terepet mutat, melyen a többi népek széles fogyasztó rétegeivel könnyű a találkozás. Nagy taktikai előnyt jelent minden olyan felvonulásnak a lehetősége, hol a nemzetiségi érdekek egybeesnek többségi néprétegek általános érdekeivel. Az elszigeteltségnek az ellensúlyozását és a mozgalom népszerűségét jelenti, mely átszivárog különlegesen nemzetiségi kérdésekre is.

A legfontosabb szempont azonban az, hogy a kartellek elleni gazdasági küzdelemben fontos és népszerű eszközzé nő a szövetkezeti mozgalom. Azokon a terepeken, hol a fogyasztást szövetkezetek szervezetei veszik kézbe, ez a szövetkezeti hálózat a kartellek szervezkedésével, központokból egységesen irányított hadviselésével szemben ugyancsak központi szervezkedést jelent. Az egyetlen hatóság gazdasági védekezést, mert a fogyasztókat szervezetbe tömöríteni, magasabb szempontok szerint irányítani, egységes magatartásra bírni egyesegyedül a szövetkezeti organizációk tudják.

Ezeknek még az is módjukban áll, hogy a maguk jól megszervezett taborának nyilván-

... tartott fogyasztására, nagyobb nehézségek nélkül egyszerűbb iparokat, tömegcégek gyártását felépítsék.

Mindezekből láthatjuk: számos érintkezési pont, fontos közös utak kínálkoznak a kartellek elleni általános gazdasági küzdelem s ama gazdasági célok között, melyeket az erdélyi magyar nemzeti mozgalom követ, ha egyelőre inkább csak elméleti alapon.

Es levonhatjuk a tanulságot: a kartellek elleni küzdelemből fontos fegyvert kovácsolhatunk nemzetiségi mozgalomunk számára mind politikai, mind gazdasági téren. Fegyvert, mely egyúttal széles néprétegek érdekeit szolgálja, — nemzetiségi különbségekre való tekintet nélkül

Nincs ki ezeknek a kartelleknek közvetve vagy közvetlenül adófizetője ne volna. Dézsmát fizet nekik minden egyes ember, aki fogyaszt valamilyen kartellben termelt portékát. A kisiparos és a kiskereskedő ezenfelül még robotot is végez a szolgálatukban. Keservesen dolgozik reggeltől-estig, csinálja a forgalmat a kérdéses áruból, teremti a fogyasztási alkalmakat. Minél többet dolgozik, mentül jobban töri magát, annál nagyobb a kartell haszna. Neki magának rendszerint csak annyi jut, amennyi a nyomoruságos mindennapi megélhetésre, meg az adók lerovására elég.

A kartellek védelmezői azonkívül, hogy a termelés szabályozásával és az elosztás célszerűbbé tételével érvelnek, ha különösképpen őszinte hangulatban vannak, azt is mondják, hogy a kartellek nagy haszna teszi lehetővé az érintett iparágak gyors s erőteljes fejlesztését, az ehhez szükséges beruházásokat s azt a rendszeres propagandát, melyet az igények felbresztése, a fogyasztási terület kiszélesítése megkövetel. A nagy haszonnak tehát ez volna

Londonból jelentik: *Nessim* pasa kormánya elhatározta lemondását. Az egyiptomi kormány elhatározását az idézte elő, hogy *Lampson*, egyiptomi angol főbiztos értesítette a miniszterelnököket, hogy az angol kormány nem járul hozzá az 1923 évi alkotmány visszaállításához.

A kormány lemondásáról elterjedt hír még jobban hozzájárult a zür-zavár növeléséhez, úgyhogy szerda délutánra a helyzet súlyosodott. A tüntetők felborították, majd felgyújtották az autóbuszokat és villamosokat, s egy európai embert súlyosan bántalmaztak.

Az egyetlen környékére teljes sötétség borult, mert a tüntetők közáporától egyetlen lámpa sem maradt épen. Az orvostani épület közelében a zavargók megrohmozták a francia iskolát, úgyhogy a francia követ elnöklével megtartani szándékozott Victor Hugo ünnepélyt el kellett halasztani.

A villamosközlekedést rendőri és katonai közbelépéssel sem lehetett fenntartani és a járműveket kivonták a forgalomból. Egy diákcsoport most a földalatti villamost akarta kikapcsolni, amely eddig még forgalomban volt. Kísérletük azonban nem sikerült.

A kormány a tüntetések színhelyére lovascsapatokat rendelt ki, amelyek lándzsákkal vonultak fel. A tisztviselők elhatározták, hogy az 1919. évi sztrájkot fogják megismételni, ha nem adják vissza Egyiptomnak a régi alkotmányt.

Csend van. A gyertya halálos komolysággal ég s az özvegyasszony úgy érzi, hogy a halott férje hozzásimul s meg megcsókolja őt úgy, mint régen.

— Ne sírj drága galambom, hisz nincs mindennek vége, hisz mi még találkozni fogunk.

Es az özvegyasszony halkán súgva mondja, mintha az Ur Isten arcához simulna. — Ad! Uram néki örök nyugodalmat.

Aztán remegő kézzel másik gyertyát húz elő a csomagból s odahelyezi az első mellé. De ennél mosolygással telik meg az arca, mert az a kis gyertya az ő első gyermekéé, Jancsié.

— Istenem, hát ki tudja azt, az élők között kivülről, hogy ez a Jancsi volt a legboldogabb anya, legszebb gyermeke. Látja a kis kezeckéjét, pici piros száját. Érzí, hogy szívja magát tele az ő adta étellel, meleg forró tejjel, csorduló anyai szeretettel. Bódult a boldogságtól.

Aztán melléje helyezi a harmadikat, negyediket, ötödiket. Ezek fiúk voltak mind. Négyek, szépek, édesek, dalták s meghaltak mind. Egyiket a torokgyík, másikat a vörheny, az utolsó kelt meg a haza vitte el.

— Édes egy fiam — susogja ismét — szeressen titeket a jó Isten úgy, ahogy én is szeretlek — s könnyei aszott kezeire hullnak.

Lemond az egyiptomi kormány

A forradalmárok felgyújtották az autóbuszokat, leverték a lámpákat és a rendőrség már nem tudja helyreállítani a rendet

Londonból jelentik: *Nessim* pasa kormánya elhatározta lemondását. Az egyiptomi kormány elhatározását az idézte elő, hogy *Lampson*, egyiptomi angol főbiztos értesítette a miniszterelnököket, hogy az angol kormány nem járul hozzá az 1923 évi alkotmány visszaállításához.

A kormány lemondásáról elterjedt hír még jobban hozzájárult a zür-zavár növeléséhez, úgyhogy szerda délutánra a helyzet súlyosodott. A tüntetők felborították, majd felgyújtották az autóbuszokat és villamosokat, s egy európai embert súlyosan bántalmaztak.

Az egyetlen környékére teljes sötétség borult, mert a tüntetők közáporától egyetlen

lámpa sem maradt épen. Az orvostani épület közelében a zavargók megrohmozták a francia iskolát, úgyhogy a francia követ elnöklével megtartani szándékozott Victor Hugo ünnepélyt el kellett halasztani.

A villamosközlekedést rendőri és katonai közbelépéssel sem lehetett fenntartani és a járműveket kivonták a forgalomból. Egy diákcsoport most a földalatti villamost akarta kikapcsolni, amely eddig még forgalomban volt. Kísérletük azonban nem sikerült.

A kormány a tüntetések színhelyére lovascsapatokat rendelt ki, amelyek lándzsákkal vonultak fel. A tisztviselők elhatározták, hogy az 1919. évi sztrájkot fogják megismételni, ha nem adják vissza Egyiptomnak a régi alkotmányt.

Könnyeznek a gyertyák

Irta: Zaymus Gyula.

Özvegyasszony volt, elhagyatott és szomorú. Lelke a multakon járt s szíve a jelen fájdalomát érte. Nem volt már senkije sem ezen a világon, csak porladó, halványodó emlékek, hajfűrtök, szalagok és szentképek az öreg sárgajapú imakönyve mélyén.

Az emberek a temetőbe özönlöttek, sírokat mentek látogatni, horpadt hantokat, düledező sírköveket. Dércsipe virágokat megtisztogatni s halálra ítélt új, színes csokrokat helyezni a hervadtak helyére. Szeretettel, vágyón. Mintha bizony ott lent a földben a halott megérezte volna, hogy valaki ott térdel a nedves őszi leveleken s megmelegíti térdével a hideg földet s melléje teszi a szívét is, hogy bemelegítsen az is a régi szeretetével a földkérgén keresztül.

A temetők fölött tovaszálló szélben imafosztlányok sodródának s itt-ott belecsilingel egy árva gyermek sírása, akinek nincsen többé édesanyja.

Krisztus a keresztfán lehajtott fejjel békésen pihen, mintha mondaná, hogy mindennek így muszáj lenni.

Az özvegyasszony nem tudott kimenni a

temetőbe, az ő lába már nem bírja hosszú úton a fáradt szívet vinni. Ó otthon készített temetőt magának, a konyhácskájában az asztalon, melyen ebédelni szokott s ahol napközben fehér kendőbe csavarva a kenyérkéje pihen.

A temetői szél megzörgette az ablakokat s az özvegyasszony tiz gyertyát, olcsó miligyertyát vett elő a fiókból s meggyújtotta közülök az elsőt.

A gyufa sercent s a gyertya fejcskéje meggyulladt. Regő árny rajzolódott a falra, az ő árnyékának imbolgó képe.

Arca ezer ránc volt s két nagy könnyesepp a szemén.

— Ezt a gyertyát a te emlékednek szenteltem, édes férjem uram! — susogja alig hallhatóan s letérdel a földre s úgy érzi, hogy itt van mellette újból a megboldogult, kinek örök hűségét esküdött egyszer. Szemét lehúnyta, fejét két összekulcsolt kezére helyezi s úgy imádkozik érte. Közben elvonul előtte, ködlőn, fájón minden, ami egykor oly szép és boldogságos volt. Menyasszony, csillaghimes virágos oltár, majd felbuzgoló az édes, az anyaság büszke, szent érzése két szerető férfibar ölelő melege s végül, Istenem, — a koporsó. — A sírás meg-
rázza s árnyéka megnő a falon, oly közel simul az árván lobogó gyertyához.

— Istenem, hát ki tudja azt, az élők között kivülről, hogy ez a Jancsi volt a legboldogabb anya, legszebb gyermeke. Látja a kis kezeckéjét, pici piros száját. Érzí, hogy szívja magát tele az ő adta étellel, meleg forró tejjel, csorduló anyai szeretettel. Bódult a boldogságtól.

Aztán melléje helyezi a harmadikat, negyediket, ötödiket. Ezek fiúk voltak mind. Négyek, szépek, édesek, dalták s meghaltak mind. Egyiket a torokgyík, másikat a vörheny, az utolsó kelt meg a haza vitte el.

— Édes egy fiam — susogja ismét — szeressen titeket a jó Isten úgy, ahogy én is szeretlek — s könnyei aszott kezeire hullnak.

— Istenem, hát ki tudja azt, az élők között kivülről, hogy ez a Jancsi volt a legboldogabb anya, legszebb gyermeke. Látja a kis kezeckéjét, pici piros száját. Érzí, hogy szívja magát tele az ő adta étellel, meleg forró tejjel, csorduló anyai szeretettel. Bódult a boldogságtól.

Aztán melléje helyezi a harmadikat, negyediket, ötödiket. Ezek fiúk voltak mind. Négyek, szépek, édesek, dalták s meghaltak mind. Egyiket a torokgyík, másikat a vörheny, az utolsó kelt meg a haza vitte el.

— Édes egy fiam — susogja ismét — szeressen titeket a jó Isten úgy, ahogy én is szeretlek — s könnyei aszott kezeire hullnak.

A kama
azzal t
táma

Bucure
napi ülését
sáról szóló
Lupu tette
ben kifogá
meg a kelle
lefolyásán

A szón
cescut, az u
utcai vereke
a méltóság

Micscu
sebségekre
fogalás jel
hogy neki s
zavargások
mondotta, —
elnyert szü
védek a szü
az utcai t
vazatuk lea
ő listájára l
felolvasta a
névsorát, ar

Egy n
közbeiktat
zöttük?
— Igen

Mihalahe i
gyel? Ki vé

Micscu
ségi ügy. N
nek kétségbe
holott a kis

Lupu: M
sebségi egy
erkölcsi irá

Micscu
asztás vesz
metsző gum
győződésébe
ságonan vád
minisztert is
zentánsának
miniszteri sz

Inculet
ben fejtette
szélsőségesek
védelmének
gyobb erély
is. A karhat
nőknek kelle

Inculet
lyesli a fajg
dát s hogy a
a demokraci
A szenát
marai válas
gyűminiszter
rend előtti fe

első gyertyár
mint a könny
lott apa könt

Es megir
hallod? Ad!

Aztán új
három leánya
mind a temet

Hát mon
boldog ember
gerl, ingó bár
győtört lélek
közt élve jár
lyogni?

Es az öz
— Ez Iu
ő barna — e
jé, ki fokete
született.

Es mind
Nelli volt
majd eljón ér
ő apaca volt s

Nyole gy
asszony két k
míg szeméből
lelkével úgy
mindnyájan, a
mást.

Az idő m
nyük lefojt a

A kamara szerda délutáni ülése azzal feltel, hogy az ellenzék támadta az ifjovi ügyvédi kamarai választást

Bucuresti. Saját tud. A képviselőház tegnapi ülését az ifjovi ügyvédi kamara választásáról szóló vita töltötte el. Ghelmegeanu és Lupu tették szóvá az ügyet és nagy beszédekben kifogásolták, hogy a kormány nem tette meg a kellő intézkedéseket a szavazás nyugodt lefolyásának biztosítására.

A szónokok élesen támadták Istrate Micescut, az új dékánt, aki — mondották — az utcai verekedők botjainak segítségével nyerte a méltóságot.

Micescu hosszan válaszolt s beszédét a kisebbségekkel szemben való türelmetlen állásfoglalás jellemezte. Azt igyekezett bizonyítani, hogy neki semmi szerepe sem volt a vasárnapi zavargások előidézésében s különben is — mondotta, — ha hozzáadjuk az ellenfél által elnyert szavazatokhoz annak a négyszáz ügyvédnek a szavaztát, akik panaszt emeltek, hogy az utcai tüntetők megakadályozták őket szavazatuk leadásában, akkor is megmaradna az ő listájára leadott szavazatok többsége. Nicescu felolvasta a panasztevők egy csoportjának a névsorát, amely csupa zsidó nevekből áll.

Egy nemzeti-parasztpárti képviselő itt közbeiktotta, hogy: Wildermann nincs közöttük?

— Igen, — tették fel a kérdést Lupu és Mihalache is: — mi van a Wildermann ügyével? Ki védte Izmailban Wildermann?

Micescu azt felelte, hogy ez tisztán mesterségi ügy. Neki ügyfele volt Wildermann, akitnek kétségbevonták volt állampolgársági jogát, holott a kisebbségi egyezmény értelmében —

Lupu: Most egyszerre mégis csak van kisebbségi egyezmény? Ön úgy látszik, kétféle erkölcsi irányelv szerint cselekszik.

Micescu beszédére Junian, a kamarai választás veszteség-listájának vezére válaszolt és metsző gunnyal támadta Micescut, aki a meggyőződésében való következetességgel nem tulajdosan valódhat, de támadta Inculet belügyminisztert is, akit a kormány ártatlan reprezentánsának nevezett, a háznak és magának a miniszteri széksornak általános derűtlenségére.

Inculet válaszul ugyancsak nagy beszédben fejtette ki, hogy ő nem paktált össze a szélsőségekkel. Ő tisztán az állami rend védelmének ügyét szolgálta s hogy ezt nagyobb eréllyel tehesse, megjelent a helyszínen is. A karhatalommal azonban a választási elnöknek kellett volna rendelkeznie.

Inculet kijelentette ezután, hogy nem helyesli a fajgyűlölet alapján kifejtett propagandát s hogy a kormánynak kötelessége védenie a demokráciát.

A szenátusban szintén szóba került a kamarai választások ügye. Itt Pop Valér igazságügyminiszter válaszolt az erre vonatkozó napirend előtti felszólalásra.

Ünnepi ajándéknak NIVEA-t

Mert a Niveával örömet szerez. Akár Nivea Crème, -fogpaszta, Nivea-szappan-germekszappan vagy más Nivea készítmény legyen az, mindig nagy öröme szolgál annak, aki kapja, mert az ajándék hasznos is. A Nivea készítmények tényleg jók és olcsók!

Nivea-Crème: Lei 16.— — 72.—, Fogpaszta negy tubus Lei 22.—, Szappan és gyermekszappan: Lei 26.—
Füldőszappan: Lei 42.— darabonként
Betersdorf & Co. S. A. R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

Lemondott a csehszlovák kormány az elnökválasztás körül támadt ellentétek miatt

A magyarok és németek nem Benesre, hanem Malypetrére szavaznak

Prágából jelentik: A cseh kormány tagjai szerdán a déli órákban minisztertanácsra ültek össze, amelyen

Hodzsa Milan miniszterelnök elöljárására elhatározták a kormány lemondását.

A lemondást még délután Massaryk köztársasági elnök elé terjesztették, aki azonban azt nem fogadta el.

A Prágából érkezett táviratok a lemondás közvetlen okát abban látják, hogy a kormánykoalícióhoz tartozó pártok nem tudtak meg egyezni Massaryk elnök utódára nézve. Etekintetben teljes a zűrzavar, s a közvélemény teljesen tájékozatlan, mert a lapoknak az elnökválasztás körüli kombinációkról nem szabad írni. A helyzetről egyelőre csak annyit lehet meg lehetős bizonyossággal tudni, hogy Benes megválasztása most már korántsem megy majd olyan simán, mint hitték. Benes kénytelen lesz néhány százaléknyi többséggel megelégedni.

A legnagyobb jobboldali kormánypárt, a

cseh agrárpárt, — mint már jelentettük, a képviselőház jelenlegi elnökét, Malypetr volt miniszterelnököt állítja Benes ellenjelöltjéül. Bizonyosra vehető, hogy Malypetr a német agrárpárt és a cseh iparospárt, az ellenzéki pártok közül pedig a nemzeti ellenzék, a fasiszta párt és a kisebbségi pártok is támogatni fogják. A német agrárpártiak véleménye szerint sem a magyarok, sem a németek nem szavaznak Benesre, hanem Malypetre. A legnagyobb német párt, a szudeta németek pártja állítólag már ígéretet is tett ebben az irányban. Most minden attól függ, hogy a cseh klerikálisok pártja mire szavaz. Ha ez is Benes ellen foglal állást, úgy Benes az elnökválasztáson könnyen megbukhat.

Szó van azonban Malypetren kívül Nymec Bugomilnak, a prágai cseh egyetlen növénytan professzorának jelöléséről is. Nymec a nemzeti párt elnöke, s a jobboldal támogatja.

Bár a Hodzsa-kormány lemondását az elnök még nem fogadta el, a tárgyalások új kormány megalakítására már is folynak és Stra-

Holnapután, vasárnap d. e. 10 órakor legyen Ön is ott

DEUTSCH K. I. üveg- és porcellán nagykereskedés Oradea, Str. Nicolae Iorga 4. szám

karácsonyi kiállításán!
díjtalan belépés!

első gyertyáról is lesiklik valami, olyanforma, mint a könny, de utközben megfagy. Tán a halott apa könnye.

És megint hallatszik a csendben. — Uram hallod? Adj nékik örök pihenőt.

Aztán új gyertyákat vesz elő, hármat, mert három leánya volt s ma már azok is mind, mind a temetőben vannak.

Hát mondjátok ti élő, mosolygó, nevető, boldog emberek, hát lehet ilyen fájdalom tenger, ingó bárkán végigjárni s lehet ilyen agyongyötört lélekkel, temető illatu szívvvel emberek közt élve járni-kelni s néha még hozzá mosolyogni?

És az özvegyasszony most is mosolyog:

— Ez Iluskáé, ő szőke volt. — Ez Máriáé, ő barna — ez meg Nellié, a jó Isten Nellikéjé, ki fekete volt, mint az az éjjel, amelyiken született.

Es mind a három elrepült...

Nelli volt az utolsó s ő megígérte, hogy majd eljön érte s elviszi magával az égbe, mert ő apáca volt s kórházban, ragályban halt meg.

Nyolc gyertya égett s a szegény özvegyasszony két karjával kerítést font köréjük s míg szeméből az árvaság fájdalma tekintett ki, lelkével úgy érezte, hogy ismét együtt vannak mindnyájan, akik egykor úgy szerették egymást.

Az idő mult, a gyertyák fogytak s könynyük lefolyt a fehérre sikált asztalra.

Aztán még két gyertyát gyújtott — szülei emlékének...

Igy lett a szám tíz. Bölcsők, koporsók, oltárok, temetők vonultak el előtte s ő úgy érezte, hogy felhőn térdel s repül a végtelen felé. Valahol kint harangoztak. Templomba hívták az embereket.

— Gyertek emberek, gyertek imádkozni, mert minél közelebb vagytok az Istenhez, annál közelebb lesztek övéitekhez is.

Tegyétek le a kalapácsot, tollat, hívják az elköltözötték bánatos lelkei... És kint szólnak szüntelenül a harangok.

A templom a feltámadás helye, hol hálát kell mondani, mert minden úgy jó, ahogy Isten rendeli.

Egykor Sion hegyére szállt az Ur, onnan a bethleemi bölcsőbe, bölcsőből a templomokba, templomokban az oltárra, itt a kenyér színebe s így a te szivedbe, lelkedbe.

Jöjjetek emberek, halottak estéjén imádkozni a megholtakért, Krisztussal a szívetekben.

És az özvegyasszony megtörölte kislát szemét, még várt egy ideig, amíg az utolsó gyertyácska is elég s aztán egyedül maradt a sötét konyhában, árván, egyedül. — Majd fekete ruhát öltött, kezére csavarta az olvasóját s lassan lépetgetve megindult a templom felé.

Mondani ment valamit az Ur Jézus Krisztusnak.

me volt egységesítési miniszter kormányalakítása került a találgatások előterébe. Ezesetben az agrárpárt kivonulna a koalícióból. Más hírek szerint Hodzsa után hivatalnok-kormány következik, melynek legsürgősebb feladata a belpolitikai kérdések elintézésére és az elnökválasztás lebonyolítására lenne, s aztán átadná helyét egy új Hodzsa-kormánynak.

Az olasz csapatok véresen visszaverték az abesszinek támadását a déli fronton

Aszmarából jelentik: A déli hadszíntérről érkező jelentések szerint a déli front nyugati szélén újabb súlyosan ütközetek voltak Deszta herceg csapatai és az olaszok között. Az olasz csapatok visszaverték az abesszinek, akik jelentős veszteségeket szenvedtek és egyrészt átszökött Kenya gyarmatra. Itt az angol hatóságok leszerelték őket.

Ki lesz a magyar legfőbb számvevőség elnöke? Budapestről jelentik: A képviselőház szerdán megválasztotta jelöltjeit a Legfőbb Állami Számvevőség elnöki állására. Három jelöltet választottak éspedig: Varga Imre és Jakab Oszkár pénzügyi államtitkárokat és Kunecz Ödönt, az egyetem jogi karának professzorát. A három jelölt közül a kormányzó nevezi ki az elnököt tetszése szerint.

Atadták Mussolininek a francia és angol béke-tervezet szövegét

A Duce 20-25 nap múlva fog válaszolni. — Inkább a halált, mint területeket mondotta az abesszin követ Kinyitották az olasz mézárszékeket

Rómából jelentik: Chambrun, római francia nagykövet délután 5 órakor megjelent a Palazzo Veneziában és átnyújtotta Mussolininek a párizsi béke-tervezet francia szövegét. Félórával később Drummond angol nagykövet is megjelent Mussolininél s átadta a tervezet angolnyelvű szövegét.

Mussolini kijelentette a két nagykövetnek, hogy értékeli kormányai erőfeszítéseit az olasz-abesszin viszály ügyében. Főntartja azonban magának, hogy alaposan megvizsgálja az átnyújtott javaslatot.

Általános a benyomás, hogy Olaszország nem ad határozott választ, hanem általánosságban kedvező nyilatkozatot adva, 20—25 napi gondolkozási időt kér.

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjai szerdán ismét minisztertanácsot tartottak, majd Baldwin hosszasan tanácskozott Eden népszövetségi miniszterrel.

A Hoare és Laval által Párizsban kidolgozott és az angol kormány által némileg módosított javaslatokat Eden csütörtökön a 18-as bizottság elé terjeszti: a bizottság a tervezetet valószínűleg csak tudomásul veszi és továbbítja az összeegyeztető bizottságnak, vagy a Tanács elé terjeszti.

Jólétesült londoni körök úgy tudják, hogy az angol kormány a szerdai minisztertanácson

Edennek széleskörű cselekvési szabadságot adott, hogy mint jó népszövetségi tag járjon el.

Az angol kormánynak az a felfogása, hogy ha akár az egyik, akár a másik fél nem fogadja el a békejavaslatot, a Népszövetségnek tovább kell haladnia az eddigi úton. Ebben — mondják angol körökben, — a Népszövetség mindig számíthat Angliára.

A kőolajmegtartás holtvágányra került.

Londonban úgy tudják, hogy a 18-as bizottság — bár a szakértők Genfben vannak — elhalasztja az olajmegtartás ügyének tárgyalását. A halasztás pedig azt jelenti, hogy a kőolajmegtartás kérdését holtvágányra terelték. Hoare és Laval ugyanis egyetértenek abban, hogy a kőolaj megtartás veszélyes hatást gyakorolna.

A 18-as bizottság ülésén Olaszország még mint megfigyelő sem képviselteti magát. Va-

A negus desszici szállásán távcsövén keresztül az olasz repülőgépek mozgaltait figyeli.

lószerű azonban, hogy a 17-ére összehívott tanácsülésen Olaszország képviselője is jelen lesz.

A Press Association legújabb száma azt írja, hogy a párizsi béke-tervezet sorsa most már a Népszövetség kezében van. Az angol és francia kormány most már csak arra törekszik, hogy megtalálják a végleges elintézés alapját. A párizsi közös tervezet nem tekinthető kötelezőnek semmilyen irányban és senkire nézve.

Rómában enyhült a hustilalom.

A Reuter római levelezője szerint Rómában a helyzet enyhült és a szerdai hustilalom ellenére kinyitották a mézárszékeket is.

Drummond angol nagykövet a béke-tervezet átadása során 20 percig beszélgetett Mussolinivel.

Genfből jelentik: A 18-as bizottság ülését csütörtök délelőtről délutánra halasztották.

Megerősítésre szoruló hírek szerint a bizottság valójában nem is ül egybe, hanem csak a diplomatai között lesznek előkészítő jellegű megbeszélések.

A negus azt mondja, hogy az abesszin csapatokat még sehol sem verték meg, tehát a békejavaslatot sem fogadja el.

Addisz-Abebából jelentik: Jóllehet Abesszinia hivatalos álláspontja még nem ismeretes, politikai körökben biztosra veszik, hogy a negus elutasítja a párizsi békejavaslatokat. Azt mondják abesszin körökben, hogy

az abesszin csapatokat még sehol sem verték meg, tehát nem engednek elvenni egy talpalatnyi földet sem.

Velde Marian, Abesszinia párizsi követe szerdán látogatást tett Lavalnál. A látogatás után közleményt juttatott el a lapokhoz, tiltakozva az ellen, hogy Abesszinia rovására Olaszországnak területi engedményt adjanak. Az abesszin kormány szilárdan eltökélt szándéka, hogy elutasít minden olyan javaslatot, mely közvetve, vagy közvetlenül jutalomban részesítené a támadónak kimondott Olaszor-

Az olasz-abesszin viszály ügyében kérdést intéztek Baldwinhoz az angol alsóházban

Londonból jelentik: Az alsóház szerdai ülésén ismét több kérdést intéztek Baldwinhoz az olasz-abesszin viszály ügyében. Baldwin ezúttal is sajnálatlalt közölte, hogy a béke-tervezet nem ismertetheti. Kétségtelen, hogy a javaslatot Genfben fontolóra veszik, de míg Eden meg nem érkezik Genfbe, nem lehet tudni, hogy az 5-ös, vagy a 16-os bizottság teszi-e azt vizsgálat tárgyává. Hangoztatta, hogy az olaj- és fegyverkivitel tilalma csak a Népszövetséggel való együttes eljárás alapján jöhet szóba. Kijelentette végül, nem áll a közérdekében, hogy nyilvánosságra hozza a földköztiengeri hajóhad francia támogatására vonatkozó angol-francia iratváltást.

Az új olasz főparancsnok sem tud gyorsabb tempót venni az abessziniai harctéren

Aszmarából jelentik: Badoglio tábornagy, a keletafrikai olasz haderők főparancsnoka, Adigratban nyilatkozott a külföldi lapok haditudósítói előtt. Nyilatkozata során beismerte, hogy mint főparancsnok,

ugyanolyan nehézségekkel találkozott, mint elődje, De Bono s nem tudja az előnyomulást úgy sietetni, mint ahogyan megérkezésekor elképzelte.

Figyelembe kell venni, — mondotta, — hogy 150 ezer katonát kell élelmezni és kitűnő egész-

MEGBIZHATO és enyhén ható

HASHAJTÓ az

ARTIN

a BÉLRENYHESEG és a SZÉKREKEDÉS milder

formájának megszüntetésére

Teljesen ártalmatlan szer, mert nem tartalmaz drasztikus, hanem kizárólag enyhén ható anyagokat. Biztosan és fájdalommentesen hat. ARTIN különösen alkalmas a különböző betegségek, operációk után és a lábadozás időszakában fellépő székrekedés kezelésére.

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

szágot és megsértene a népszövetségi alapelvet is. Tiltakozik az ellen is, hogy Abesszinia politikai függetlenségét megsértse.

Az Evening Standard című angol lap szerint Lavaltól távozóban az abesszin követ a következőket mondta:

— Nagyon erélyes tiltakozást jelentettem be Lavalnál kormányom nevében, mert Abesszinia a gazdag Tigréből semmit sem hajlandó átengedni. Ha a Népszövetség elárulja saját elveit és rutul cserbenhagyja Abessziniát, nincs más hátra, mint a halál.

Genfből jelentik: Genfi hírek szerint Hoare angol külügyminiszter mégis ellátogat Olaszországba. Ezt annál is inkább megteheti, mert mostani tartózkodási helyétől mindössze 40 percre van az olasz határ.

A béke-tervezet állítólagos hatása Rómában.

A Paris Soir szerint Rómában az angol kormány által utólag eszközölt módosítások elkedvetlenedést okoztak Rómában, bizonyos fenntartással élnek és hangoztatják, hogy a tervezet tárgyalási alapul való elfogadása nem jelenti a benne foglalt javaslatok feltétlen jóváhagyását, csak a tárgyalásokon való részvétel készségét.

ségi állapotban megtartani. Ez magában véve is megmagyarázza azt, hogy

az előnyomulást szüneteltetni kell, míg az utánpótlási vonalat tökéletesen kiépítik.

Addisz-Abebából jelentik: Az abesszin főparancsnok elrendelte Dagabur megerősítését. Abesszin felfogás szerint ugyanis ez az Oga-denből Harrarba vezető utvonalt legfontosabb stratégiai pontja.

Tengerészti egyenruhától a szerzetesi csuháig

A „halálmars” huszadik évfordulóján a loanói Karmelita-rendházból jelentkezett Ferenc Ferdinánd gyermekeinek egykori nevelője Markó Gerő volt sorhajóhadnagy

Budapestről jelentik: „Szerbia volt hadifoglyai, tisztai és legénységi bajtársak, együttesen, az 1915-iki örökké emlékeztető halálmars kezdetének 20-ik évfordulóján, külföldi bajtársak részvételével is, találkozóra jönnek össze...” — tudatta az érdekeltekkel a kis elrejtett újsághír a napi események árnyékában.

El is olvasták mindannyian. El is mentek az életbenmaradtak majdnem mindannyian. Lassan gyülekeztek és kilenc órára mégis legalább kilencvenen ülték körül a vendégül külföldi termének hosszú díszasztalát.

A „halálmars”

Ott ült a kilencven ember és felelevenítette a halálmars emlékeit. A halálmars: másfélmillió szerb katona és civil páni menekülése Szerbia végezte el az albán hegyeken keresztül. Ebbe a halálmarsba úgy sodorta a magyarokat a balsors, hogy 1915 október 19-én a szerbeknek szinte percek alatt ki kellett üríteniök Nist, ahol a magyar hadifogolytábor volt és arra kényszerítették őket, hogy azonnal induljanak Albánia felé.

Utnak indultak október 19-én és Szerbián, Albánián keresztül december 15-én érkeztek meg az olasz határra. Egy szál ruhában — legtöbbször kabátja sem volt — gyalogoltak két hónapon keresztül a havasokban. Negyvenfokos hidegben vonult a halálmars másfélmillió menekültje. Mire a végcélhoz, Valonához értek a csontvázakhoz hasonló magyar és osztrák hadifoglyok — 16.000-el kevesebben voltak, mint Nisben. Csak a magyar és osztrák katonák közül elpusztult 16.000! Hogy a másfélmillióból hányan veszték oda, ezt sohasem lehetett megtudni...

Az októberi estén tehát Budapesten társasvacsorára gyűltek a halálmarsot túlélt sorskegyeltek, hogy csodának számító életbenmaradásuknak együtt örüljenek a húszéves évfordulón.

Sorskegyeltek... Amelyeknek megmaradt épségben mindkét lába, amelyik nem kínlódik gerincsérüléssel, amelyiknek nincs fekete kötés felszeme helyén — arra is örökre rányomta bélyegét a szörnyű két hónap. A hosszú asztalnál ülő kilencven férfi felejtethetetlen látvány. Arcvonásaikba kitörölhetetlenül beette magát a borzalmas félelem. A félelem, hogy mikor, melyik percben kerül rá a sor, mikor fogja a hólavina őt maga alá temetni úgy, mint a szomszédját, mikor pusztul el ő is kolerában, mikor hal éhen, melyik pillanatban fagy meg... mint az a sok ezer.

Távoli üdvözlések

Ötvenéves agastyánok ülnek itt hófehér hajjal, örökké ijedt tekintettel s miközben az elpusztult 16.000 bajtársra gondolnak, könnyes szemmel hallgatják a távolmaradt élők üdvözléseit. Ezeket az üdvözléseket az évfordulóra ér-

kezett levelekből olvassa fel Faragó László tanár, a vacsora ünnepelője, aki a húszéves évfordulóra könyvbe foglalta a szerbiai halálmars történetét.

Messzi országokból indultak útnak a vacsorán felolvasott könnyesszávú visszaemlékezések, a legkülönbözőbb országok bélyegei láthatók a leveleken. Nagyon sokféle sodorta az élet a halálmars életbenmaradottjait. De hogy a borzalmakkal beléjük égetett dátumról egyikük sem feledkezett meg, azt bizonyítják a legkülönbözőbb országokból pontosan befutott levelek.

Külföldről bizony kevesen jöhettek el, de a bajtársi üdvözlés pontosan ideérkezett a találkozó napjára.

Mindössze egy levél késett meg egy héttel. Most érkezett csak meg a napokban:

... Azt reméltem, hogy személyesen mondhatom el mindezt, hogy nemcsak egész lelkemmel, de valójában is köztetek lehetek. De mégsem mehettem hozzátok. Rendünk szabályai nem engedik. Így csak a levélben küldhetem magamat...

Hosszúka fehér boríték, olasz bélyeggel, a bélyegzőn a városnév: *Loano*. A levél felső sarkában a kereszt jele, alatta bizonytanul jobbra-dűlő nagybetűs sorok, másfél oldalon keresztül, majd kissé reszkető aláírással: *Markó Gerő*.

Markó Gerő karmelita szerzetes a levél írója.

Markó Gerő karmelita szerzetes...

Markó Gerő tengerésztiszt kiválóan teljesítette feladatát és Ferenc Ferdinánd legmagasabb elismerését vívta ki a trónörökös gyerekeinek neveléséért. Markó Gerő 30 éves korára teljesjogú nevelője volt Ferenc Ferdinánd gyerekeinek. Teljesjogú, mert Ferenc Ferdinánd szerint kiváló tulajdonságai elég garanciát adtak arra, hogy a gyermekeket helyesen fogják nevelni...

A fiatal, nagyon képzett, jókedvű, csinos tengerésztiszt boldog büszkeséggel viselte megfizető feladatát...

Hogy a szerajevói tragédia mit jelentett Markó Gerő életében, azt barátai csak Nisben kezdték megérteni. Nisben, mert *Markó Gerő, a Körös monitor sorhajóhadnagya*, szintén szerb fogságba esett. Nisben napokon keresztül szólanul bolyongott a tábor udvarán és ha végre mégis elkezdett beszélni, csak egyről szólt: a szerajevói gyilkosságról.

Aztán furcsa véletlenekkel élve került ki Markó Gerő a halálmarsból...

Valonából, ahol az olaszok csoportokba osztották a volt hadifoglyokat, hogy különböző táborokba szállítsák őket. — *Markó Gerő Elba-szigetére került*. Elba szigetére vitték, abba az épületbe, ahol *Napoleon* élt.

Hónapokat töltött itt fogságban Markó Gerő, amikor ráfogták, hogy *titokban tenger-alattjáró megszerzésén fáradozott*, hogy szökést készítsen elő... Hadbíróság elé állították. Hefeken át vallatták. Aztán felmentették. A vád koholt volt.

Markó Gerő túlélte ezt is, de...

Abban a pillanatban, amikor visszadták a hadifoglyoknak alig remélt szabadságukat, Markó Gerő nem sietett haza boldogan, mint a többiek. Elment *Loanoba*, a *Palazzo Doriába* a karmelitákhoz és magára öltötte — húsz évvel ezelőtt — a világ egyik legszigorúbb szerzetesrendjének, a „sarutlanoknak” csuháját...

Húsz évvel ezelőtt úgy érezte, hogy világi dolgok többé sohasem fogják érdekelni — most mégis szeretett volna hazajönni Budapestre. De most már nem lehetett: a rend szabályai nem engedték.

A „Várostermi Krisztus”

Charbinból jelentik: Mikor az oroszok annakidején megépítették a charbini pályaudvart, az első és másodosztályú váróteremben Krisztus-szobrot állítottak fel, amely ma, harminc év múlva is ugyanúgy emeli áldásra a kezét, mint amikor felállították, harminc év alait végig a helyén maradt, akár keresztények, akár buddhisták, akár szintoisták, akár bolsevisták uralkodtak vagy uralkodnak a charbini pályaudvaron. Előbb a bolsevisták, majd a tuatnyai szektájú kínaiak, végül pedig a mandsukuói kormány vette át a pályaudvart, de a Krisztus-szobrot, amely előtt ma is szerencsés utazásért fohászodik kivétel nélkül minden utas, mind egyikük a helyén hagyta.

Legutóbb mégis akadtak hangok, hogy a szobrot el kell a váróteremből távolítani, hiszen ma már nem keresztényeké a vasút; az igazgatóság el is küldött egy „hitellent”, hogy vizsgálja meg a szobrot. Megnézte az ember a szobrot, látott körülötte nagy csapat embert, anyákat beteg gyermekekkel, gondbaborult apákat, szegény, térdeplő és mosolyogva felkelő kivándorlókat és a következő jelentést adta le: „Tekintve, hogy a szobor a közönségnek vigaszt és meglegedést nyújt, amire a jó vasúti szolgálat egymagában nem képes, tekintve továbbá, hogy sokaknak használ és senkinek sem árt, urban sincsen, javaslom, hogy továbbra is a helyén maradjon...”

Igy kegyelmezett meg a charbini üzletigazgatóság a „Várostermi Krisztus”-nak. (United Press.)

Karácsonyi könyvvásár

Gyermekkönyvek:

<i>Kriszton Endre: Patkó Pista,</i> illusztrációkkal, 59 oldal egészvásznonkötés, (képes fedőlappal)	120 lei
<i>B. Czeke Vilma: Jézuska hegedűje,</i> félvásznonkötés, illusztrációkkal 64 oldal, (képes fedőlappal)	65 "
<i>Blaskó Mária: Szivecske,</i> illusztrációkkal, félvásznon kötés, 103 oldal, (képes fedőlappal) egészvásznonkötés	120 "
<i>Lintnerné és Jászayné: (Magyar) Fészek: Fióka,</i> egészvásznonkötés, illusztrációkkal, 302 oldal, (képes fedőlappal)	216 "
<i>Csűrös Emilia: Ripsz és Ropsz,</i> két kocós kiskutya története, kemény kötés, illusztrációkkal, 104 oldal (képes fedőlappal)	100 "
<i>Zsoldos László: Arnyékherceg,</i> kemény kötés, illusztrációkkal, 79 oldal, (képes fedőlappal)	95 "
<i>Törökné Kovács Hermin: Margitvirágok,</i> félvásznon kötés, illusztrációkkal, 80 oldal egészvásznonkötés (képes fedőlappal)	110 "
<i>Tobisch Irén: Tündöklő Jánoska és más mesék,</i> egész vászonkötés, illusztrációkkal. (képes fedőlappal)	100 "
<i>Pohárnok Jenő: Mesegyöngyök,</i> félvásznonkötés, 81 oldal, színes képillusztrációkkal, (képes fedőlappal)	160 "
<i>Perédi Ádi: Tavaszkisasszony, a róka meg a nyúl és más mesék,</i> kemény kötés, illusztrációkkal, (képes fedőlappal)	40 "
<i>Orbán: Az ezermester száz mester-műve,</i> keménykötés, illusztrációkkal, (képes fedőlappal)	125 "

Vidéki megrendelésnél plus 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Sándor Imre:

KAT. IFJUSÁGI IMAKÖNYV

II. kiadása.

Középiskolások számára egyedül imakönyv egész Erdély területén, 440 oldal, szép egész vászonkötésben, arany nyomással. Ara 60 lei.

Kapható könyvosztályunkban.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 3.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, fél évre 480
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 90 P, fél évre 45 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cíj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cíj, Piata Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örvénynek meg és nem adunk vissza.
Csak a vázlatbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Erősebb éjjeli fagy, köd, zú-mara, északi, északkeleti szél, változó felhőzet, néhány helyen kisebb havazás és eső is lehetsé-ges. A nappali hőmérséklet fokozatosan csökken.

ZÜRICHI ZÁRLAT. Párizs 20.37³/₄, Lon-don 15.19¹/₂, Newyork 308.62¹/₂, Brüsszel 52, Madrid 42.13, Amszterdam 209, Berlin 124.05, Bécs 57, Prága 12.49¹/₂, Varsó 58.20, Belgrád 702.

Tombory Ernő vasuti főellenőr teme-tése. Az egész várost megdöbbentette Tombory Ernő vasuti főellenőr halálának híre, akit élete virágában, felesége és két kisdíák fia köréből ragadtott el az irgalmatlan halál. Temetésén óriási részvét nyilatkozott meg. A temetési szertartást fényes segédlettel Gyepes Imre pápai kamarás, címzetes esperes végezte, megjelentek még dr. Scheffler János és Foll-mann Géza teológiai tanárok, dr. Leslyán Endre pápai prelátnak, prépost plébános, Glatz Mihály pápai kamarás, Gálffy Sándor szentszéki tanácsos, azonkívül a magyar és román társadalom számos előkelősége és a CFR tisztviselői kara is nagy számban.

Mayer lett a svájci szövetségi tanács új elnöke. Bernből jelentik: A svájci par-lament két háza együttes ülésén szerdán megválasztotta a szövetségi tanács új elnökét az 1936. évre. A tanács elnöke Mayer eddigi pénzü-gyi tanácsos, alelnöke Motta, szövetségi tanácsos lett.

Nem jó ha a betörőnek újságíró ismerőse van. Cluj. Saját tud. Két detektívnek feltűnt az utcán egy fiatalember. Nyomon követték és amikor az egyik házban, Horováth Magda magán-zóni lakására be akart oszoni, lefogták. Hanga Dumitru névre szóló igazolványt mutatott fel, de az is hamisnak tűnt fel a detektívek előtt s a rendőrségre vitték. Itt megint Jugean Constantin volt rendőrtisztviselőnek mondogatta magát. A val-látás során lépett a szobába egy román újság munkatársa, aki azelőtt a rendőrség szolgálatá-ban állott s ez felismerte benne régi ismerősét Józsa Vilmost, aki 4-én szökött meg a radauti fogházból. Tizenhatezer lejt és különböző érték-tárgyakat találtak nála, amit valószínűleg most lopott valahonnan, mert nem tudott felvilágosítást adni, hogy honnan szerezte. Letartóztatták.

* **Makacs székrekedés, vastabélkattarus, puffadás, vértorlódás, anyagcsere-zavarok, szárga-ság, aranyeres csomók, csipőfájás** eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendki-vül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanu-sága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belü betegéknél is gyorsan, biztosan és mindig hat, úgy, hogy spasticus obstipationál is alkalmazható. Az orvosok ajánlják.

Amerikából küldte vissza a rabolt pénzt egy bandita. Pozsonyból jelentik: Ferényi József dr. vágszeredi orvoshoz három évvel ezelőtt álarcos bandita hatolt be s revol-verével arra kényszerítette az orvost, hogy öt-ezer korona készpénzt és aranyóráját adja át neki. A hatóságok hiába nyomozták a bandita után, nem tudták megtalálni. Ferényi orvos az-tán a napokban levelet kapott Amerikából, amelyben a rabló értesítette, hogy egyidejűen postára adta az ötezer koronának, valamint az aranyóra értékének megfelelő dollárösszeget, miután Amerikában a rabolt pénz segítségével sikerült egzisztenciát teremtenie. Az orvos a dollárküldeményt szombaton már kézhez is kapta.

Feltárták a székesfehérvári római bazilika maradványait és a keresztes lo-vagok kolostorait. Székesfehérvárról je-lentik: Hóman Bálint vallás és közoktatásügyi miniszter szerdán tárgyalásokat folytatott a székesfehérvári ásatások ügyében. Elhatározták, hogy Szt. István halálának kilencszázadik évfordulója tükalmából feltárták a székesegy-ház alatt lévő római bazilika maradványait és a keresztes lovagok kolostorait.

A világ legfélelmetesebb együléses harci re-pülőgépe. Londonból jelentik: Az angol léghad-erő számára elkészült a világ legfélelmetesebb együléses harci repülőgépe, amely óránként 416 kilométer sebességgel repül és fegyverzete négy gépfegyver, amely percenként 4800 lövést ad le és egy gyorstűzelő ágyú, amely percenként 300 darab 5 unciás lövedéket lőhet ki. Két gépfegy-ver a légcsavar szárnyai közül szórja golyóit. A pilóta a fegyvereket a kormánykészülék mellett lévő emeltyűkkel kezelheti.

Japán ragaszkodik ahhoz, hogy ten-geri hadereje egyenlő legyen Amerikáé-val és Angliáéval. Londonból jelentik: A tengerészeti értekezlet első bizottsága szerdai második ülésén Nagano japán kiküldött is-mertette a japán kormány álláspontját. Kije-lentette, hogy apán nem engedhet eredeti áll-láspontjából, mely szerint közös legfelsőbb hatr követel Angliával és Amerikával tengeri hadereje számára.

A falusiak meg akartak lincselni egy sofört, mert elütött egy részeg embert. Satumare. Saját tud. Borlesti községben egy autóbussz, amelyet Berger Sándor vezetett, elütötte Marine Grigor földművest, aki mint később kiderült, részegen, valóságban az autóbussz elé ugrott, ahelyett, hogy a tulsó oldalra futott volna. A falubeli földmű-vesek meg akarták lincselni a sofört aki csak nagy nehezen menekült el és később a csendőrségen je-lentkezett.

Megjavult Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzete. Genfből jelentik: A Népszövevtség pénzügyi bizottsága szerdán fog-lalkozott Magyarország pénzügyi helyzetével. Délután meghallgatta Fabinyi pénzügyminisz-ter exorzéját, amelyben ismertette a helyzetet. az elmúlt hónapok pénzügyi és gazdasági esem-ényeit. A bizottság tagjai Fabinyi beszámoló-ját nagy érdeklődéssel hallgatta s végül meg-állapította, hogy Magyarország gazdasági hely-zetének és külkereskedelmének javulása meg-erősödött.

Négysszázmillió dolláros utat építenek Ame-rikában. Newyorkból jelentik: Harold Iokes, az Egyesült Államok belügyminisztere, mint a 4800 millió dolláros közmunkaalap kezelője, elfogadta a pittsburgi kereskedelmi akadémia tervét egy óriási út építésére, amely az Egyesült Államok keleti és nyugati partjait fogja nyílegyenes irányban összekötni. A 4800 kilométer hosszú út keleten Newyork és Boston felé, nyugaton Los Angeles és San Francisco felé ágazik el. Építése 400 millió dollárba kerül és 200 ezer embert fog két éven át foglalkoztatni. Az utkeresztveződések-nél és a városok felett magas viaduktok épülnek. Az uttest két, egyenként 13 és fél méter széles tü-körsima cementburkolattal fedett kocsiútból fog állni, amelyeket korlát választ el egymástól. A korlátban távbeszélő-, távíró- és villamosvezeté-ket helyeznek el. Mindegyik kocsiutat külön so-rokra osztják, továbbá a gyors és lassú jármű-vek számára. Az út forgalmát 160 kilométeren-ként és 24 óránként 5000 kocsióra becsülik. Az ut-használatért 160 kilométerenként egy dollár vám fizetendő. Ennek hozadéka naponként 150.000 dol-lár s ez az összeg rövidesen törleszti az építési költségeket.

Visszahívják a pekingi trónra Pu-Jit, Mandzsuria császárárt

Vérbeoltották az önkormányzat híveinek megmozdulásait s szervezőit kivégezték

Londonból jelentik: A Daily Telegraph le-velezőjének értesülése szerint Mandzsukuoából kínai küldöttség érkezett Pekingbe, hogy elők-észítsék Kangle, mandzsuri császárnak a pe-kingi trónra való visszahívását. Kangle, mint ismeretes, Kina utolsó császára volt s 1934 márc-ius 1-én a japánok Pu-yi néven Mandzsuria trónjára ültették. Az államcsíny végrehajtását Pu-yi császárrá koronázásának évfordulójára tervezik.

Nankingból jelentik: Szerdán elsőízben tör-lént meg, hogy egy nankingi tartományi kor-

Gáz- és víztámadás a darazsak ellen. St.-Pöl-tenből jelentik: A város főterén az egyik épületet tatarozták. A munkások hozzáálltak, hogy az épület tetőzetét lebontsák, midőn váratlan táma-dásban volt részük. A több évszázad óta fennálló ház tetőzete alá rengeteg darázs fészkelte be ma-gát s midőn észrevették, hogy ősi hajlékukat veszély fenyegeti, elkeseredett harcot indítottak az építőmunkások ellen. Az egyik munkást, aki nem tudott elmenekülni, annyira összecsipték a darazsak, hogy kórházba kellett szállítani. Az építészek a váratlan ellenség ellen a tűzoltóság és az egyik fegyvertámlalat segítségét kellett kérnie, akiknek nagy gáz- és víztámadások után sikerült a darazsakat ártalmatlanná tenniük.

Négy évig aludt. Londonból jelentik: Cleave Viktor folksstoni vasutas nemrég ébredt fel négy-éves álmából, amelyet az orvosok háboruban szenvedett fejszékének tulajdonítanak. A hosszú álmot a kent megyei kórházban aludta át, mi-alatt az orvosok mesterségesen táplálták és ő egyetlenezszer sem tért magához. Nemrég vá-ratlanul felnyitotta szemét s csodálkozva kér-dezte, hogy hol van. Pár nap múlva gyógyultan tért vissza családjához. Gyermekeit nem ismerte meg, az átaludt négy év tátonogó firt hagyott em-lékezetében, még csak egyetlen álomra és érzésre sem tudott visszaemlékezni és jóllehet negyver éves, jóval fiatalabbnak látszik.

Józanító gyógyszer. Harger és Hul-pien professzorok (Indiana állam) beszámolót tartottak kísérleteikről, amelyek során egy — különben ismert vegyszer — a dinitrophenol nagyon érdekes újabb sajátosságát ismerték fel. Alkohollal nagyon erősen megmérgezett, ma-gyarán tökrészeg kísérleti állatoknak beadtak bizonyos adagot ebből a szerből s a kísérleti állatok, jelesen kutyák, hihetetlen rövid idő alatt „kijózanodtak” tőle. A vizsgálatok során az állatok nem szenvedtek különösebb kárt egészségükben az említett kémiai anyag hatá-sából kifolyólag. Ennek ellenére a kutatók ki-jelentették, hogy emberen még nem szabad a dinitrophenol hatását kipróbálni. Ez irányban még további kényes kísérletek szükségesek, mert könnyen halálos mérgezés történhet.

Magyarok! Olvasatok és torjessatok
lapot az **Erdélyi Lapok**

Nagy karácsonyi vásár megkezdődött a **MUHARY** cipőáruházban

Bul. Reg. Ferd. 9 alatt,

ahol női-, férfi-, gyermekcipőkben, valamint hó- és sár-
cipőkben legelőnyösebben szeresheti be szükségletét.

Balázs Alajos, Ocna de Jos. Küldje nyugodtan a „Magyar Kisebbség” kiadóhivatala Lugoj címre az előfizetési díjat, mert közelebbi cím a lapon nincs feltüntetve és így biztosan megkapják. Ellenkező esetben a posta ugysis visszaviszi a pénzt.

Elítélték a pénzügyi ellenőrt, aki megszarolt egy székely közbirtokosságot. Mercurea-Ciuc. Saját tudósítónktól. 1931. évben, a tomești ciuci közbirtokosságnál vizsgálatot tartott Petre Passa, a mercurea-ciuci pénzügyigazgatóság kincstári ellenőre. Kijelentette Kedves Ágoston elnöknek és Magyary Dezső pénztárnoknak hogy egymillió adóeltitkolást fedezett fel és ilyen értelmű jegyzőkönyvet is vett fel. Néhány nap muiva a közbirtokossági elnök és pénztárnok bizalmas értesítést kapott, hogy amennyiben 240 ezer lejt fizetnek, Passa ellenőr megsemmisíti a jegyzőkönyvet. A közbirtokosságnak ennyi pénze nem volt, mire Passa kijelentette, hogy 120 ezer lejtel is megelégszik. Ekkor a közbirtokosság, hogy a nagyhatalmu ember haragját elkerülje, felkérte a Domuki erdőipar r. t. igazgatóját, Griff Jenőt, hogy előlegezze a 120 ezer lejt a közbirtokosságnak, ami meg is történt. A pénzt, ötszázlejes címletekben, Magyary Dezső, újságpapírba csomagolva adta át az Európa étterem egyik asztalánál Passának, erre a célra felkért tanuk bizalmas jelenlétében. Passa ennek ellenére tovább igyekezett zsarolni a birtokosságot újabb fenyegetésekkel, amit végre is a birtokosság vezetői meguntak és feljelentették. A vizsgálat megindult és ennek során Passát lefokozták, egyszerű díjnoki minőségre és áthelyezték Ploestibe. Amikor elegendő bizonyíték került ellene, letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték. A kedden megtartott tárgyaláson Passa tagadta, hogy pénzt kért és fogadott volna el a birtokosság vezetőitől, de a felvonultatott tanuk és a lakásán lefoglalt hivatalos iratok ellene tanuskodtak, mire a törvényszék egy és fél évi elzárásra és öt évi hivatalvesztésre ítélte a zsaroló volt ellenőrt. Az ügyész súlyosbításért, a védelem felmentését fellebbezett.

Nagy botrány az amszterdami sakkvilágbajnokságon. Amszterdamból jelentik: A sakk-világbajnokság mérkőzése során szerdán újabb botrány tört ki. Most, hogy a küzdelem már befejezés előtt áll, Aljechin izgalma is nőttön-nő. Látva, hogy világbajnoki címe vesélyben forog, minden eszközt megragad ellenfele győzelmének megakadályozására. Csütörtökön Klein bécsi sakkbajnok jelent meg a mérkőzésen, melynek menetébe Klein folyton beleszólt és tippeket adott Aljechinnek. A rendezőség felszólította Kleint, hogy hagyja a versenyt. Klein a felszólításnak nem tett eleget, sőt annak nyomatékosabb megismétlésére megtámadta Van Harten főrendezőt és kétszer arcult ütötte. Kölesönös verekedés támadt, melynek a rendezőség vetett véget. Kleint előállították a rendőrségen, Aljechin és Euve pedig az elődöntőt és döntőmérkőzést rendőri fedezet mellett fogják megvívni.

Hamiskártyások kifosztottak egy belgiumi asszonyt a București-Prága felé haladó vonaton. Carei. Saját tud. Sacueniben a Prága felé haladó bucurești gyors második osztályába felszállt három hamiskártyás, akik „hol a piros itt a piros” kártyatrukkal kezdtek játszani az utasok előtt. Sikertől léprecsalniok egy elegánsan öltözött idősebb uriaszonyt, aki németül elmondta, hogy Belziumba való, most jön Bucurestiből s Prágába utazik, de csak belga frankja van, amit a hamiskártyások elfogadtak. Eleinte hagyták, hogy nyerjen, aztán elnyerték 246 belga frankját, sőt briliáns gyűrűjét, arany karkötő óráját is. Egyik utas felvilágosította, hogy csatlók kezébe került. Az utasok védelmébe vették a kifosztott uriaszonyt, a szőkné akaró hamiskártyásokat feltartóztatták és Carei állomáson rendőrt hívtak, aki a pályaudvaron futásnak eredő hamiskártyásokat elfogta. Kiderült, hogy odorheui lakosok: András Ferenc, állítólag gazdálkodó, Róth Ferenc állás nélküli pincér és Goldstein Zeigmond kereskedő. A rendőrség elvette tőlük a kicsalt 246 belga frankot s az ékszereket és visszaadta a károsult uriaszonynak s a hamiskártyásokat letartóztatta s átadta a zalauai ügyészségnek. Az uriaszony Brüsszélből való, Moron Henry kereskedő neje, aki Halmeuba irásos feljelentést adott be a rendőrséghez a csalók ellen.

Elítélt perceptor. Deva. Saját tud. Pavel Jon beriu perceptor a márciusi adóbeszállításnál megállapította, hogy mintegy 80.000 lejes hiánya van. Azonnal jelentette a pénzügyigazgatóságnál, amely kiszállt s hivatalosan is jegyzőkönyvre vette a hiányt. Felfüggesztették és eljárást indítottak ellene. A devai törvényszék a jegyzőt hat-havi fogságra ítélte. A jegyző ártatlanságát hangoztatva, megfellebbezte az ítéletet.

A Szent László Társaság bucurești vononát a Semmitőszék is az államnak ítélte Bucuresti. Saját tud. A Semmitőszék szerdán hirdette ki határozatát a Szent László Társaság bucurești sokmilliót érő ingatlanainak az ügyében, amelyeknek állami tulajdonba való helyezését tudvalevőleg Mailath Gusztáv Károly erdélyi püspök megtámadta. A Semmitőszék helybenhagyta a Tábla döntését, amely az erdélyi püspök beadványát késedelmesnek és illetéktelennek minősítette volt. Ezzel a bucurești Cantacuzino utcában levő épülecsoport, amelyben a háboru előtt több magyar tannyelvű katolikus iskola működött, továbbá a Cuza Voda utcai iskola-épület, amelyben szintén magyar nyelven tanítottak a háboru előtt, jogerősen elveszett a Szent László Társaság s így a magyarság számára.

Mindenfelé maximálják az élelmicikkeket. Clujról jelentik: A városi tanács a liszt, kenyér és hús árait a következőkben állapította meg: Kenyér: fehér 8, félbarna 7.50, barna 6.50. Liszt: 0-ás 8.50, 4-es 7.99, 5-ös 7.60, 6-os 7.20, 7-es 6 lei. Hús: marhahus 14-16, bivalyhus 8, növendékbi-valy 16-18, szopóborju 24-28, disznó 28, disznókaraj 32, zsirszalonna 35, háj 38, juhhus 12-14 lei. A maximális árak december 15-én lépnek életbe. — Careiből jelenti tudósítónk, az árakat a következőképpen maximálták: Lisztárak a nagybani eladásnál: fehér liszt 7.50, főzöliszt 7, elsőosztályu kenyérliszt 6.50, másodrendű 6, barna 5, kukoricaliszt 3.20 lei kilogrammonként. Kicsinybani eladásnál: fehér liszt 8, főzöliszt 7.50, I. rendű kenyérliszt 6.50, másodrendű kenyérliszt 5.50, kukoricaliszt 3.50 lei kilogrammonként. Kenyérárak: I. rendű fehérkenyér 8, II. rendű barnakenyér 7, barnakenyér 6, rozkenyér 6 lei Hús- és zsirneműk: marhahus 12, bivalyhus 8, borjuhus 16, sertéshus 20, sertésszir 34, sertésháj 30, friss szalonna 30 lei kilogrammonként. A maximált árak betartását szigorúan ellenőrzik, amely úgy az eladóra, mint a vevőre kötelező. A hivatalosan megállapított árak benemartatása tizenöt napig, egy hónapig terjedhető fogsággal és 100-150 3000 lejig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

Egy olasz karaván afrikai menetelése közben frissvízü forrásra talált és a katonák örvendezve itatták meg eltikkadt lovaikat.

* **Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvosok ajánlják.**

Büntetett, beszedte a bírságot és el is költötte — a községi mezőőr. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Pál Ignác joseni községi bíró, az ügykezelés során tartott vizsgálat alkalmával észrevette, hogy a mezőrendőri kihágások miatt kirótt bírságok nyilvántartása üres, abban egyetlen bejegyzés sincs. Tüzetesebb vizsgálat után kiderült, hogy Máthé Bénéám odaváló községi mezőőr 200—1500 lejig terjedő pénzbírsággal sújtott több lakost, egyszóval büntető hatáskört bitorolt, a kirótt bírságokat be is hajította, egyszóval végrehajtói tevékenységet is fejtett ki, de egyben a beszedett pénzt elsikkasztotta. Pál Ignác bíró feljelentésére eljárás indult ellene.

**Minden karácsonyfán
PETROVICI** bonbon csüngjön, mert minőségben utólréhetetlen.

Gyár és lerakat: Str. Alexandri 28.
Fióküzlet: B-dul Reg. Ferdinand 6.

A ciucsumulei Nőegylet a szegény gyermekek karácsonyfája céljaira jótevékenységű tevékenységet rendezett a község háza nagytermében, amely alkalommal Boldogasszony Szepültelen Fogantatásáról beszédet mondott Albert Vilmos főgimnáziumi tanár, c. igazgató. A teast erkölcsi és anyagi sikeréért hatálykai Papp Andrásné elnököt, Wéger Jánosné háziaszonyt és társait illeti elismerés.

Dollfussné tüdőgyulladásban fekszik és állapota válságos. Bécsből jelentik: Dollfuss kancellár özvegye súlyosan megbetegedett, s beszéltették az egyik bécsi kórházba. Hir szerint Dollfussnének kétoldali tüdőgyulladása van és állapota válságos.

Harminc macskát lakoltattak ki egy kopenhágai városi házból. Kopenhágában egy városi bérházban négy lány háromszobás lakást bérelt a házi állatul 30 macskát tartott. Egy évvel ezelőtt, amikor a lakást kibérelték, még csak 20 macskájuk volt. A többi lakó állandóan panaszkodott s nem lehet kétséges, hogy joggal, mert elképzelhető, micsoda hancurozással, nyávogással, kurrogással képes zavarni egy ház nyugalmát és csendjét 30 macska. A négy lány, akik testvérek, a város illetékes hatóságának többszöri felszólítására se volt hajlandó a macskákat a lakásból eltávolítani. Sőt annak idején csak szóbeli mefállapodás alapján vették ki a lakást. A szerződési formulának ugyanis van egy pontja, amely megtiltja a házi állatok tartását. Így a szerződést nem irták alá Kopenhága ügyészi hivatala végre is keresetet adott be a négy nővér ellen s a bíróság kötelezte a nővéreket a macskákat eltávolítására és 150 korona perköltség megfizetésére. A nővérek azonban nem tettek eleget az ítéletnek s végül is hatósági uton kellett a macskákat kilakoltatni.

KÜZGAZDASÁG

Törvénytervezet a szőlőgazdaság védelméről*)

10. §. A kihágásokról felvett jegyzőkönyvek három példányban állítandók ki, amelyek közül az egyik a kihágás elkövetőjénél hagyandó, a másikat fel kell terjeszteni a földművelésügyi minisztérium szőlészeti osztályához, a harmadik pedig az illetékes megyei gazdasági kamarához terjesztendő fel.

A jegyzőkönyv a tulajdonos, helyettese vagy valamely alkalmazottja, ezek nem létében két tanu jelenlétében veendő fel. Ha az, akinek jelenlétében a jegyzőkönyv fel lesz véve, megtagadja az aláírást vagy nem tud írni, erről a jegyzőkönyvben említés teendő.

A jegyzőkönyv átvételének visszautasítása (megtagadása) esetében hasonlóképpen említés teendő, a jegyzőkönyv letétbe helyeztetik az előjárásnál.

Ebben az esetben az előjárás közli a kihágást elkövetővel, hogy a jegyzőkönyv az előjárásnál van és rendelkezésére tartja.

11. §. A gazdasági kamara köteles az átvételtől számított 48 szabad óra alatt ítélezést végezni a jegyzőkönyvet ama járásbíróhoz előterjeszteni, amelynek körzetében a kihágás el lett követve, amely hivatalból intézkedik a kihágást elkövetőnek és a földművelésügyi minisztérium szőlészeti osztályának megidézése mellett.

12. §. A pénzbírságok büntető jellegűek.

13. §. Az ítéletek a törvényszékhez való fellebbezéssel hozandók. A fellebbezés semmiség terhét a bíróságnak adandó be.

14. §. A földművelésügyi minisztériumnak és az Uniunea Generală a Sindicatelor Viticole-nak joguk van magánfélként fellépni.

15. §. A kirótt és végrehajtható pénzbírságok az állami bevételek kirovásáról és végrehajtásáról szóló törvény szerint hajthatók be.

16. §. A kihágásokról felvett jegyzőkönyvek a bíróságok előtt bizonyítanak, amíg azok (mint hamisak meg nem támadtatnak) tartalmának valódisága megdöntve nincs.

17. §. Ezen törvénnyel kapcsolatos perek mindkét hatóság által sürgősséggel tárgyalandók és kifogásmentesítési jog nélkül.

Büntető rendelkezések.

42. §. Az első fejezetben megjelölt kihágások 2000—25.000 leig büntetendők, ezenkívül köteles a kihágást elkövető a határozatnak jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül az ültetéseket felásni és megsemmisíteni.

A 30 napi határidőnek eltelté után, amennyiben a kihágást elkövető nem semmisítette meg az ültetvényeket, köteles minden szőlővenyige után külön új 25 leies bírságot fizetni. Ezen újabb bírság jogerős és végrehajtható, miután az első jegyzőkönyv alapján lesz kihirdetve.

*

Szükségesnek tartottuk a szőlőgazdákra különösen fontos részeit e törvényjavaslatnak teljes szövegével közölni. A javaslat többi része dr. Kaczián Kálmánnak a 263—265. sz. lapjainkban közölt ismertetésében kellően tárgyalva van.

* Előző számunkban a „Törvénytervezet a szőlőgazdaság védelméről” szövegünkben tévedésből hibák történtek, amelyeket a következőkben helyesbítünk:

az 1. §. utolsó mondata: „Csak új területek beültetéséhez kell engedély” kihagyandó;

a 3. §-ban második bekezdésben foglalt „5 év helyett 3 év olvasandó;

az 5. §-ban foglalt „8” esztendő helyett 10 olvasandó;

a 6. §. utolsó mondata „Csemegefajták mind engedélyezhetők” kihagyandó.

ÖT EMBER, ÖT KÜLÖNBŐZŐ VÁROSBÓL.

Mind-
egyiknek
meg volt a
maga baja, gondja...

November 15-én a szerencse egy helyre gyűjtötte őket össze, a Sorsjáték húzására. Egyikük sem volt jelen a húzáson a Fundatia Carol termében, ahol a sorsolás történt, de a zsebükben levő sorsjegy összekapcsolta őket ezzel az eseménnyel.

MA MILLIOMOSOK.

H. könyvkiadó felélenkítette üzletét, D. Diaconu Craiovaról megvalósította álmát, vagyonát, egyetlen pillanat alatt. D. Ionescu Giurgiuban megszabadult a kishivatalnok napi gondjaitól. Dr. W. Bucurestiben a legmodernebb orvosi rendelőt rendezte be. Az ötödik milliommos, egy erdélyi ember, aki nem akarja, hogy nevét közlégyék, is örül a vagyonnak.

Mindezt pedig azért, mert a zsebükben volt az Allami Sorsjáték sorsjegye. Ön is épen ilyen szerencsés lesz, mert a Sorsjáték folyton halad, újabb és újabb százmilliókat oszt ki.

DECEMBER 15-én lesz a II. osztály húzása. UJ MILLIOMOSOK, újabb tízezrei a nyerőknek.

UJITSA MEG
IDEJÉBÉN
SORSJEGYET.

VÁSÁROLJON
UJABB SORS-
JEGYEKET.

NE FUSSON EL
A SZERENCSE
ELŐL!

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény).

Adás-vétel

Kocsonyahús,
kilónként 12 lei Barákynál, Str. Fabricii 31. Telefon 760.

Egy
hangverseny-zongora eladó. Str. Bratianu No. 27.

Méz,
keményre cukrosodott, karácsonyfa díszítéshez. 1 kg. 34 lei. Joo Lajos fűszerüzletében, Str. Take Jonsescu 24.

Eladó
7 lakásos ház, kitűnő karban, nagy telekkel, évi hozama 32.000 lei, 200.000 leiert és más kitűnő ingatlan. Juricskay, Str. Aurel Lazar No. 11. ajtó 5.

Saszla, Furmint
ó és új édeskés borok, felkötözött csemege szőlők eladók. Merza Sándornál, Oradea, Strada Pasteur No. 75.

Lakás

Egy szoba,
előszoba, fürdőszoba, — vagy egy szoba, előszoba, konyhából álló utcai modern lakást keresek központi részekben — állami tisztviselő középkeresetű, magános, rendszerető, nyugdíjas özege. Ajánlatot a kiadóba kérek.

Kiadó
két irodahelyiség a Katolikus Körben, központi fűtéssel és villatással.

2 szobás
előszobás, utcai lakás kiadó. Str. Vilson No. 14. Értekezni: Oradea, Str. Duca No. 4.

Azonnal kiadó
1 vagy 2 személyre butorozott szoba ellátással vagy anélkül. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

Központban

uri családnál utcai butorozott szoba, teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóban.

Kiadó
elegánsan butorozott különbejárattal udvari szoba. Pop. Str. Saguna No. 7.

Különféle

Francia nyelv
oktatást kezdők és haladók részére jutányosan vállal. Strada Moldova No. 18.

Modern
tisza bőr ridikulók, eddig soha nem létezett áráért:

1000 leies bőrtáska 500
500 " " 250
250 " " 120

lei. Minden elfogadható áráért. HERBST ékszeráruház, Bulevardul Regele Ferdinand 3.

Eladó

4 lámpás telepes rádió, könyvek, 1 mázsa, 1 nagy üst. Str. Avram Jancu 6. szám.

Alkalmazás

Szolid bejáróné
felvétetik. Oradea, Str. Tache Jonsescu 24.

Jól főző mindenest
keresek gyermektelen házaspárhoz. Horváth, Str. Tichindeal 14.

Jó családból
való leányt keresek háztartásba, főzni tudó előnyben, fizetés 500 lei. Cím: dr. Simonné, Sănicolaul-Mare, Jud. Timiş.

Az Omnia szövetkezet
Satu-Mare, Str. M. Vitteazul 38, garanciaképes vezetői keres január 1-re, fűszer-vegyeskereskedés és boltgazdához.

A GYERMEK

ROVATVEZETŐ:
CSÜRÖS EMILIA

Évike levele

Az aranyfelhős menyországban három kicsi angyal összedugta a fejét. Egy füzetlapra írt levelet olvastak és nagyokat kacagtak közben. Az egyik angyalka nem kacagott, hanem igen komolyan csóválgatta a fejét:

— Mégis csak szomorú dolog, hogy ezek a gyerekek ilyen nagyon hibásan írnak. Majdnem minden levélben nyúzsognak a helyesírás hibáik.

Erre a második angyalka is elkomorodott és azt mondta:

— En attól félek, ha a Jézuska meglátja a rengeteg hibát, semmit sem fog vinni a gyerekeknek.

A harmadik angyalka homlokára támasztotta a mutatóujját, sokáig gondolkozott és végül így szólt:

— Tudjátok mit? Vegyük elő az aranyfintánkat és javítsuk ki a sok hibát a levélkében. — Jó lesz! Nagyon jó lesz! — kiáltotta a másik két angyalka. Hamarosan neki is fogtak. Eppen Évike levele feküdt előttük.

Az első angyalka belemártotta a tollat az aranytintába, a másik kettő odakönyökölt az aranyasztalra és komolyan figyelték az első munkáját. Amde hirtelen baj történt. A második angyalka véletlenül meglökte az aranytintás üveget, mire az felborult és az egész aranytinta Évike levelére ömlött. Nem lehetett abból egyetlen egy szót sem kiolvasni. Ugyan-csak megijedtek az angyalkák, mi lesz most már? Jól akartak és lámesak, milyen nagy baj lett belőle. Az egyik angyalka nagy szomorúságában sírva fakadt. A másik kettőnek is mármár sírásra görbült a szájaeskája, mikor valaki azt kérdezte:

— Hát ti mért szomorkodtok?

Az angyalkák felnéztek és most ijedtek csak meg igazán: a Jézuska állott előttük. Az első angyalka hirtelen a háta mögé dugta Évike aranytintapackás levelét.

— Kérem szépen, mi... én... csak a hibákat akartuk kijavítani és úgy történt a baj...

— Mutasd csak azt a levelet! — mondotta a Jézuska. Az első angyalka remegő kézzel nyújtotta oda a levelet. A Jézuska el tudta olvasni az aranytintával kereszttel is Évike szarkaláb betűit, azután azt mondta:

— Hát jól van! — Ezidén még a hibásan írt levélkéik kérését is teljesítjük. — de jövő karácsonyra már csak annak viszünk ajándékot, aki egyetlen hibát sem ejt a hozzám írt levélkéjében. Most pedig olvassátok el sorra az összes levélkéket és kezdjétek csomagolni, hogy karácsonyra minden készen legyen.

A három angyalka boldogan rebbent szét és azóta egyre folyik a szorgalmas csomagolás.

*

Ezt a kis történetet tegnap este egy álom-angyalka mesélte el nekem és azt is hozzátette, hogy bizony jó lenne, ha a gyerekek egy kicsit helyesebben tudnának írni. En úgy találok, hogy a kicsi angyallának igaza van és ezért *karácsonyi pályázatul azt tűzöm ki, hogy javítsátok ki Évike levelét* édes gyerekek. — de úgy, hogy egyetlenegy hiba se maradjon benne.

Második pályázat az lesz, hogy írjátok le, hogyan jött el hozzátok a Jézuska vagy az angyalka. Ti hol voltatok, mit csináltatok éppen akkor, mit kaptatok és kinek mivel szereztek örömet. *A harmadik pályázat meaint rajzpályázat lesz.* Rajzoljátok le azt, ami legkedvesebb nektek és küldjétek el. Mind a három pályázat három-három díjat osztunk ki, mesékönyveket és csokoládét. A pályázatokat határideje január 15-e. Mindnyájatokat örömmel és szeretettel várlak a karácsonyi pályázatra.

Eminéni.

Eminéni üzeni:

Gagyí Pálffy Mária. Úgyes rejtvenyfejtésedért megdicsérek kicsi Mária — de szép, rendez írásod is dicséretet érdemel. Nagyon ügyes tanítónéd lehet, hogy még csak első elemista vagy és már is minden nagy betűt le tudsz írni. Örülök, ha egy kicsit hosszabb levélben részletesen is bemutatkozna. **König Andor.** Ej, ej, pajtás, egy fél levelezőlapot üresen küldtél el, pedig én sokkal jobban örültem volna, ha azon a fél oldalon bemutatkozna volna. Legközelebb ne mulasd el! **Rozner László.** A König Andornak szóló üzenet neked is szól Lacikám! **Márton Erzsike.** Örülök annak, hogy a nyerevénykönyv olyan sok örömet szerez Erzsikém és hogy a francia nyelv tanulásában is olyan szépen haladsz. Várom az ígért önálló francia leveledet is! **Sambach Babuka.** Öcsikével együtt derekas munkát végeztetek Babukám, mert minden rejtvenyt helyesen fejtettetek meg. Várjátok-e már nagyon a Jézuskát? **Sambach Öcsi.** Igéret szép szó — ha megtartjuk, úgy jól! — Hát te bebizonyítottad Öcsikém, hogy igaz magyar ember vagy, mert megtartottad a szavadat. Ennek én is nagyon örülök. **Bardon Zsuzsika, Évike és Palika.** A napokban egy furcsa tollu kismadár kopogtatta meg az ablakomat és azt mondta nagyon szomorúan, hogy ti már egészen elfeledkeztek mirőlünk. En ezt nem akarom elhinni és azt mondtam a kis madárnak, hogy ti bizonyosan most is szerettek minket, csak kifogyott a tintátok. Írjátok meg édes gyerekek, hogy melyikünknek van igaza! **Németh Ferenc, Paulay Éva, Nagy Imre, Kovács Laci, Csáki Anna, Bodó Bözsi, Lévai Urs, Csáki Jolán, Kovács Mariska, Gálfi János, Kovács Pozsika, Békési István, Urbán Jucika, Csonka Erzsike, Bodó József, Borbás Sándor, Balái Vera, Soós Mariska, Döme Anna, Nagy Margit, Bahecz János.** Aranyos levélkötetek nagyon megörültem drága gyerekek. De ha nem lenne betegségekről és egyéb szomorúságokról szóló hír is bennük, bizony nagyon jó volna. Nőde a jó Isten majd meggyógyítja a betegetek és megvigasztalja a szomorúakat. Ti pedig most már bizonyára boldogan várjátok a karácsonyi Jézuskát! Majd írjátok meg azt is, hogy kinek mit hozott a Mikulás is, meg a Jézuska is. De a virágcsont sem szabad ám elhallgatni, ha valakinek azt hozott volna a Mikulást! Mindnyájatokat külön-külön állatok édes gyerekek és otthon, kedves jó születeknek is mondjátok meg, hogy szeretettel és szívből köszöntöm őket. Írjátok melőlbb nira! **Szűcs Manci.** Nagyon köszönöm, hogy megint elküldted bezáram a te drága kis virágos kertedet. Ha tudnád, hogy milyen aranyos verőfény árad a szarkalábas levélkéiből — bizonyára gyakrabban írnál velük! A multkoriban kért bizonyítványt, amit azonnal postára tettünk, megkaptad-e? Emi-vel együtt szívből állatok **Both Veronka, Both Mózes, Ferenc János, Elekes Gébor, Lőrincz István, Benedek Mihály, Lőrincz Mátvás, Both Arpad, Szűcs Ambrus, Both András, Molnár Antal, Szöllősi Marnit, Szűcs Mária, Péter Veri, Sinka Mihály, Lőrincz Zakariás, Lőrincz Gébor, Lőrincz László, Csiki Ambrus, Benedek Albert, Benedek József, Both Gy. András, Dobos Sándor, Both Döme, Lőrincz Márta, Elekes K. Jula, Ferencz Erzsébet, Péter Maris, Benedek Róza, Császár Róza, Péter Marnit, Dobos Erzsébet, Györfy Ilona, Elekes Jula, Bálint Marnit, Péter Ilona, Benedek Ilona, Csiki Róza, Dániel Emoron, Péter Jula.** A rejtvenyfejtések kitünően sikerült drága gyerekek, örülök annak, hogy ti ott a Hargita aljában olyan ügyesek vagytok. Azt kértem, írjam meg, milyen ez a város, mert ilyen nagy várost ti még sohasem láttatok. Hát ha jó gyerekek lesztek — a tanítónéd majd megírja nekem — a következő gyermekrovatunkban majd mesélek nektek erről a mi városunkról. De ti is írjátok le, hogy milyen a ti kicsi falutok. Aki lezserebben fogja leírni, annak a levélkötét majd közölniük a mi rovatunkban. Hát csak kezdjétek

neki édes gyerekek, minél előbb. **Gál Irén.** Köszönöm a kedves kis iskolád megszólalását, jó lenne, ha minél gyakrabban írnátok. A kereszt-rejtveny megfejtéséhez 3 hetes időköz igen sok lenne, sokan a két hetet is sokalják, pedig azzal az a célom, hogy egy lapon, két megfejtést lehessen beküldeni. A melőlbbi közös leveleteket várom és szeretettel üdvözöllek. **Z. Ferike** (Oradea). Azt halottam Ferike, hogy rossz kisfiu vagy és sok bajt okozol a szegény ápolónéniknek. Az igazán nem volt szép tőled, hogy amikor tévedésből húslevest hoztak neked kőménymaglevés helyett — gyorsan kiírtad az egészet, hogy vissza ne cserélhessék. Még a májgombócot is bekaptad nagy sietve — pedig tudod, hogy az neked árt és nem fogsz meggyógyulni, ha ilyeneket csinálsz! Igéred meg, hogy jó kisfiu leszel, akkor kapsz tőlem majd még egy szép aranyórárt — csokoládéból. **Nádor Ellice.** Dehogya is felejtetted el Ellikém a nyár óta — sokszor és szeretettel gondoltam reátok — és mindig vártam a levélkötét. Majd írd meg azt is, hogy mit hozott a Jézuska neked is, meg Mandinénik is.

A többi levélre a következő gyermekrovatunkban válaszolok.

Miért harangoznak délben?

Bekü die: Sambach Öcsike

Hunyadi János nagy törökverő magyar fővezér volt. Sokszor megverte a törököt, de összes győzelmei között a legdicsebb a nándorfehérvári győzelem volt.

Nándorfehérvár, ma Belgrad néven Szerbia fővárosa, akkor Magyarország végvára volt. A török szultán nagy hadsereggel vette körül a várat. Ha Nándorfehérvár elesik, vége a kereszténységnek is. A vár védője Szilágyi Mihály, Hunyadi sógora volt. Vitézül védte a várat. De a török ágyúk már-már lerombolták a várfalakat. Egy török már feljutott a vár fokára és ki is tűzte volna a török lobogót, ha Dugonics Titusz rá nem rohan és magával le nem rántja a mélységbe. Hunyadi kívülről támadott. Be is jutott a várba és hosszú, véres küzdelemben sikerült is megvernie a törököt. Egy kereszties csapat üldözőbe vette a törököt. Elöl egy barát, Kapisztrán János, ment a feszülettel és folytonosan imádkozott a győzelemért. Délben tizenkét órakor Hunyadi is kirohant csapatával és teljesen tönkreverte a törököt. Ezzel Magyarország és a kereszténység felszabadult a törökveszedelem alól.

E nagy győzelem emlékére rendelte el III. Calixtus római pápa a déli harangszót.

REJTVÉNYEK

I. CSIGAREJTVÉNY.

r	ö	s	u	z	e	y	s	i
ö	t	e	ß	y	n	a	r	k
m	i	c	á	r	a	k	a	a
é	e	s	v	n	a	g	b	t
g	h	o	c	a	r	a	i	t
a	e	n	s	i	l	l	s	e
s	m	y	f	a	k	i	c	t
z	M	e	g	s	z	ü	i	e
i	v	e	k	b	e	n	t	!

A 254. számú rejtvenyünk helyes megfejtése:

I. Tinta, Virágállvány.

II. Esik eső, hull a hó, közeledik Télapó.

Megfejtették: Simon Zoltán, Gagyi Pálffy Mária, Sambach Öcsi, Sambach Babu, Csürös Gizike, Lolóci, Évike és Ilonka, Marosi Zoltika, Geréb Sanyi, Kelemen Palkó, Kádar Jucika, Molnár Zoltán, Rozner László.

A kisrossolt mesékönyvet Gagyi Pálffy Mária nyerte meg.